

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ГАБРОВО

К-217/15.11.2024 г.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ ТАНЯ ХРИСТОВА – КМЕТ НА ОБЩИНА ГАБРОВО

ОТНОСНО: Създаване на Регионален център за съвременно изкуство „Кристо и Жан-Клод“

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Създаването на Център Кристо и Жан-Клод е идея, чиято история отброява повече от 30 години, през които това намерение преминава през различни етапи и с различна динамика, за да се стигне до днешния момент, в който идеята вече има реална проектна концепция. Със застроена площ от 2737 кв. м. бившият Текстилен техникум в Габрово е мястото, идентифицирано като подходящо, възможно и тематично свързано с творчеството на Кристо и Жан-Клод. Бившето училище, което в най-добрите си години подготвя хиляди ученици, поставя профил в обучението, насочен към текстилната индустрия на града - същата индустрия, която през 1926 г. е довела башата на Кристо в Габрово и която по-късно оставя ясна следа в много от проектите на Кристо и Жан-Клод.

Историята за създаването на Център Кристо и Жан-Клод започва през 1992 г., когато се заражда идеята за организиране на постоянна изложба в Габрово с постери на Кристо. Събитието, поставило началото в публичното пространство на идеята за трайно присъствие на изкуството на Кристо и Жан-Клод в Габрово, е предложението на вестник „100 вести“ за организиране на постоянна изложба от постери на творците. Предложението е дадено от страниците на бр. 2/14.01.1992 г. като реакция на целта, поставена от тогавашния кмет на общината - Иван Ненов, за отваряне на града към света и привличането на габровци, живеещи в чужбина, за осъществяването на тази кауза.

По-късно през 2008 г. гражданската инициатива „Нашето по-голямо Габрово“ прави предложение до Община Габрово за създаване на център за съвременно изкуство, който да носи името на Христо Явашев - Кристо. Общинският съвет приема предложението със свое Решение №113/19.06.2008 г. Предложението е резултат от писмена комуникация, проведена между представителите на инициативата и Кристо и Жан-Клод.

С Решение № 98 от 30 май 2013 г. Общински съвет – Габрово одобрява споразумение между Община Габрово, от една страна, и Христо, Янани и Стефан Явашеви, от друга, съгласно което Община Габрово поема задължението да създаде Център за модерно изкуство в гр. Габрово, като ще има право да ползва името Кристо и Жан Клод като марка на бъдещия център. С Решение № 24 от 18 февруари 2021 г.

ОБЩИНА ГАБРОВО

Общински съвет - Габрово даде съгласие за безвъзмездно придобиване на собственост за изграждане на Център за съвременно изкуство "Кристо и Жан-Клод" върху недвижим имот - държавна собственост, подробно описан в АДС 994/29.03.2005 (бивш Техникум по текстил).

Между Областна администрация – Габрово и Община Габрово е сключен Договор с Рег. № ДС-25-60/09.11.2022 г. при Областна администрация и Рег. № 933-ОССД-22/23.12.2022 г. при Община Габрово за безвъзмездно прехвърляне на собственост върху имот – сграда с идентификатор 14218.504.402.3, като изрично се упоменава, че правото на собственост върху горесцитирания имот се прехвърля за създаване на Център за съвременно изкуство „Кристо и Жан-Клод“ при съобразяване със законодателството и правилата в областта на държавните помощи.

През последните две години Центърът е обект на множество срещи и дискусии, целящи да проучат нуждите на художници и творчески групи, да насърчат включването на местната общност, да потърсят подходи за социализиране на пространството и да планират организацията на Центъра, така че да обединява съвременно изкуство, текстил, архитектура, дизайн и урбанизъм, екология, социална история, инженерство и предприемачество.

Създаването на арт център на името на Кристо и Жан Клод е една от петте проектни идеи, с които може да се кандидатства за финансиране по програмите на европейските фондове за периода 2021 – 2027 г. в рамките на проект за Интегрирана териториална инвестиция „Брегове на съвременното - комплекс от мерки за създаване на зелена, иновативна и приобщаваща градска среда в Габрово и Пловдив“. Целта е да се разработи модел за функциониране и управление на базата, да се проведе международен архитектурен конкурс и да се достави необходимото оборудване за дейността на центъра. Към днешна дата концепцията е одобрена, а от 8.11.2024г. са публикувани Насоки за кандидатстване със срок за подаване на конкретните проектни предложения 11.02.2025г. В концепцията е планирано за институционалното обособяване и устойчиво развитие на Центъра Община Габрово ще работи в партньорство с Министерство на културата и ще ползва опита на Регионален център за съвременни изкуства "Топлоцентрала".

Устойчивостта на Центъра е замислена както по отношение на сграда и материалите, така и във функционалния анализ, при който беше заложено множество от функциите и дейностите на Центъра да бъдат тествани и прототипирани преди започването на ремонта (ателиета за артисти, изложби, споделени пространства). Предварителното програмиране и тестване на функции и дейности имат за цел при финалното архитектурно задание да се стъпи на работещи модели - както в пространствен смисъл, така и от гледна точка на процеси, които ще се реализират в това пространство.

Освен строителните работи, в концепцията е включен и част от съдържателния обхват на новия Център. Планирани са дейности за трансфер на знания и технологии, както и обособяване на функционални пространства като: Fab Lab работилница; Текстилна работилница; Работилница за печат и индустриален дизайн; Лятно училище за архитекти, куратори и художници; Акселератор за креативни индустрии; Библиотека за материали (текстил) - в полза на дизайнери, архитекти, артисти, инженери, изследователи; Създаване и начална дейност на Институт за изкуство в публично пространство и програма за създаване на публично изкуство и дизайн.

Паралелно, докато течеше оценяването на концепцията от МРРБ, в средата на 2024 г. беше изготвен План за действие за създаването на Центъра. Планът описва дейностите, които трябва да бъдат предприети за създаването на изпълним инвестиционен проект за адаптацията на сградата на бившия текстилен техникум в Габрово и прилежащите ѝ пространства за нуждите на Център за съвременно изкуство “Кристо и Жан Клод”. Планът е съставен от арх. Любо Георгиев и описаните в него етапи включват необходимите координирани, целенасочени и продуктивни действия за изграждането на Центъра.

Първа стъпка за създаване на Центъра е основаването на Регионален културен институт. Най-подходяща институционална форма за създаване на Центъра се явява тази на регионален културен институт. Съгласно чл. 9, ал. 2 от Закона за закрила и развитие на културата „Регионалните културни институти се създават, преобразуват и закриват от Министерския съвет по предложение на министъра на културата, съгласувано с областния управител, след решение на общинския съвет, на чиято територия са седалищата им.“. Седалището на бъдещия Регионален център за съвременно изкуство ще бъде гр. Габрово, като освен на територията на община Габрово, той ще развива дейност и на териториите на общините Севлиево, Трявна и Дряново, които вече са изразили положителните си становища по повод неговото създаване.

След проведена среща с Министерство на финансите на 11 март 2024 г., в края на месец октомври Община Габрово се е обърнала към министъра на културата с искане за предвиждане на финансова подкрепа за Центъра за идната 2025 г., която да бъде част от разчетите на бюджетната процедура за регионални културни институти (по модела на Регионален център за съвременни изкуства „Топлоцентрала“ чрез субсидирана численост и допълващ стандарт за закрити площи).

Изработен е проект на Устройствен правилник (който прилагаме за сведение), който регламентира всички аспекти от дейността на бъдещия културен институт и представлява добра основа за утвърждаването на Регионален център за съвременно изкуство Кристо и Жан-Клод като една от водещите културни организации в региона, ръководена от принципите на местното самоуправление, демократизма и свободата в творческите процеси и равнопоставеността на всички субекти, ангажирани със създаване, популяризиране и съхраняване на съвременно изкуства и култура.

Моделът за развитие на Центъра е комплексен, базиран на множество партньорства, интердисциплинарен подход, тясно сътрудничество с образователни институции и бизнес и активно участие в международни мрежи. Подходът е иновативен за страната с прототипирането на различните дейности и развитие през програмиране и тестване. В сътрудничество с Министерството на културата Центърът да бъде развит като пример, който да се прилага и в други градове.

Допълнителна информация:

1. Идеята за Център „Кристо и Жан-Клод“ - <https://cjcenter.gabrovo.bg/bg/tsentarat/>
2. План за действие за създаване на Центъра - <https://cjcenter.gabrovo.bg/bg/plan-za-deystvie/>
3. Анализ разходи-ползи - https://drive.google.com/file/d/1D1GIws6T47eEM_mT8ltfgTrZom_bQTVw/view

Във връзка с гореизложеното и в изпълнение на поетия с горещитираното Споразумение ангажимент, вземайки предвид международния профил на бъдещия Център и високото професионално ниво на работа, с което ни задължава изкуството на Кристо и Жан-Клод, предлагам на Общински съвет – Габрово да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 ЗМСМА, чл. 9, ал. 1 и 2 от Закона за закрила и развитие на културата, Общински съвет - Габрово

РЕШИ:

1. Дава съгласие за създаване на Регионален център за съвременно изкуство „Кристо и Жан-Клод“ със статут на регионален културен институт, съгласно чл. 9, ал.1 от Закона за закрила и развитие на културата, със седалище гр. Габрово, ул. „Брянска“ № 72 и с предмет на дейност: създаване, разпространение, представяне и популяризиране на културни продукти на съвременното изкуство и недвижимото културно наследство и образователна, изследователска и развойна дейност в областта на културата и творческите индустрии на територията на Община Габрово и общините Севлиево, Трявна и Дряново. Центърът се финансира със средства от общинския бюджет, държавния бюджет, проектно финансиране, собствени приходи и дарения.

2. Възлага Кмета на Община Габрово да предприеме всички необходими действия за създаване на Регионален център за съвременно изкуство „Кристо и Жан-Клод“.

Приложения:

- 1. Проект на Устройствен правилник;*
- 2. Индикативна финансова обосновка*
- 3. Становища на общините Севлиево, Трявна и Дряново.*

/п/

ТАНЯ ХРИСТОВА

Кмет на Община Габрово